

DUNÁNTÚLI HIRLAP

FÜGGETLEN KERESZTÉNY POLITIKAI LAP.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: egész évré 12 kor., félévré 6 kor., negyedévré 3 kor., egy óra 1 kor. — Egyes szám ára: 4 oldalas 8 fillér, 8 oldalas 16 fillér.

Nyiltér és hirdetések árszabás szerint számítattak.

Felöl szerkesztő:

BIHAR JENŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Győrött, Káptalan-domb 18.

Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére, a kéziratok a szerkesztőséghez intézendők.

Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek. — Kéziratok vissza nem adatnak.

A legyőzött napfény.

(B. J.) Az utcákon tegnap a kormozott üvegek százait szegezték az égnek, hogy lássák az igaztalan győzelmet, amint a ragyogó napfényt elhomályosítja a kiégett, kopár hold. A hold, amely sápadt világosságát is a nap éltető tüzetől nyeri és most sötét testével ráfekszik táplálójára. Föltartóztatja a sugarak útját és azt a hiedelmet terjeszti, hogy a nap háromnegyed része vaksötét. És a földre, az emberekre homály borult; sokan, a külszínesek, pedig kétkedének a nap fényében és babonásan hinni kezdtek a hold kietlen sötétségében...

Hány ilyen szomorú napfogyatkozás éri az igazságot a közéletben, sőt a tudományban is? Akire az igazság vetett fényt és a puszta sötétségből csak ennek ragyogásában lehetett fölismerni, hányszor rátamad anyjára és az éltető fényt sötétséggel hazudtolja meg. És sokan hisznek a sötétségben, akik csak látnak, de nem kutatnak. Az igazság nekik az, amit csalékony testi érzékük felfog: a hold, amely levágta a napnak háromnegyedét! És aki nekik a napnak teljes dicsőségét hirdeti: az ábrándozón, a felhőkön túl járón csak mosolyogni tudnak. Ők nem hisznek a felhőkön túl ragyogóban, ők csak a földet akarják ismerni, itt pedig sötétséget érzékelnek, a nap elveszett a hold éjében. Tehát a nap, amely nem látható, nem létezik!

Igy hirdetik ezt az Isten ellen is. A kietlen sötétség elfogta előlük a fényt. Mőgéje tekinteni pedig nem tudnak. Nem hisznek abban, amit a hold elföd, sőt érzéküket megcsalja, mert puszta sötétséget tüntet föl ott, ahol a nap ragyog! Nincs Isten, mert nem látják. Az ő tekintetük csak a felhőig ér s azt hiszik, hogy a föld porából az igazságot szemlélük.

S így van ez a közéletben is. A politikában, ahol a sötét tömegek rávetik magukat a szülő és éltető napra. Még képesek eloltani tüztét! A nemzeti követelmények, a magyar hadsereg ellen pártot ütött a sötét szocializmus. Pedig akikre támadnak, azok emelték ki a népet a jobbágy sorból s nyitottak a törekvőnek utat föl a miniszterelnöki székig. S ez az igazi demokrácia. Hogy a tehetséges előtt ne álljon korlát. Haladhasson, érvényülhesen, aki képes és hivatott. De az nem demokrácia, hogy egyenlően részesedjék közjogokban és javakban, a munkás és a dologkerülő, a tanult és a lusta, a takarékos és a dorbézoló. És ez a sötétség feltartóztatja a nemzeti igazság melegt, áldásos fényét!

Még a ragyogó napfényt is legyőzheti a sötétség. Amde meddig? Megszámlálva az ideje: 2 óra 19 perc. Azután mintegy újjászületve, annál diadalmasabban terjeszti fényét és melegt a nap...

Folyópartjaink rendezése.

— Küzdelem a Kistaludy-szigetért. —

Az eszmetársítás hozza napirendre folyópartjaink régóta sürgetett rendezését. Lapunk tiltakozott az ellen, hogy a Kistaludy-szigetet a mai jellegéből kiforgassák és betömve a Rába ujjvárosi ágát, a regényes szigetből mozsaras lapályt formáljanak. A »Győri Hirlap« persze, a Reichenfeldnél árusított 4 koronás olajfestményeken szerzett műizlésével, a sziget megromlását követeli, mert az árapasztó csatorna egy része forró nyárban posványossá válik, tehát egészségtelen. S ezért szerinte az egész csatornát be kell tömni és eltüntetni! Ilyen logika alapján holnap a város ház lebontását kell követelnie, mert egyik utcai udvarán szemét lerakódóhely létesült. S ez is egészségtelen és izlést bántó! A megvágott újjat nem úgy orvosoljuk, hogy operáljuk az egész kezét. Hanem megszüntetjük a kis bajt, anélkül, hogy a nagy áldástól megfosztanók magunkat!

Ha az árapasztó-csatorna ujjvárosi partja túlszéles, úgy, hogy a víz posványokba fulad, akkor ezt a részt szabályozni, rendezni kell! Amint erre már mult számunkban is rámutattunk, hangoztatván: »Sokkal célszerűbb és kívánatosabb volna, ha a Rába ujjvárosi partját rendeznék és az árapasztó-csatornát szabályozva, annak tulsó részét is kiköveznék.« De korántsem szabad egy kuruttyoló békáért az egész csatornát betömni. Ez már igazán rátóti észre vail!

A Kistaludy-sziget egyik ritka természeti szépsége városunknak. Jellegének minden földulása lazadás a szépizlés ellen. Mert a mai szigetből és sétatérből közönséges átjáró válna. — Az árapasztó-csatorna egy föltétlenül szükséges vizág, amely megóv és biztosít minden vizáradat ellen. Szükséges a Rába elvezetése után is, mert a vizár tömegét nem fogják kiszámítani tudni soha és bűnös könnyelműség kell ahhoz, hogy egy meglevő csatornát betömjenek és bizonytalan vízveszélynek tegyék ki a várost! A veszély pedig annál fenyegetőbb, mert az új szabályozásnál az összes csatornákat és állóvizeket egyesítik a Rábában! A panasz pedig csupán az, hogy a csatorna ujjvárosi partján forró nyárban posványok képződnek. De ezen úgy lehet és kell segíteni, hogy a partot rendezik!

S ezzel kapcsolatban fölemeljük ujlag szavunkat, hogy igyekezzék a város összes folyóink partját szabályozni és rendezni. Budapestnek disse a Dunát szegélyző két sor, Bécs pedig kanálist épített, hogy vizpartja legyen. Győrnek azonban három folyó partja, de csak bűz és csalán tenyész rajta. A Duna mentén sár és piszok, majd alább iromba magtárok disztelenkednek. A Rába egyik oldalán posványok, másikon a teherpályaudvar

található. Hasonló koldús helyzet tengett a Rátca mentén, amelyet most elvezetnek. Hát ezen az állapoton kell segíteni! Ne vigyenek ki mindent Nádorvárosba és a füstös állomás köré, hanem rendezzék és emeljék a folyók partját, ami izléses és természetes fejlődés lenne. Igazán szűklátókörűség kell ahhoz, hogy poros háztömeget alkossanak egy városból amikor az három folyó mentén egészséges tündérváros lehetne. És az ilyen rendezés tenné a várost hatalmassá, gazdaggá, mert csak a szép városok látogatottak, nagyok és forgalmasak! A háztömegek pedig tüzet teszik a várost, ahová az néz be, akinek kerestni valója van és csak addig amíg azt elvégezte. Így egyedül nem fejlődhet a város.

Még a »Győri Hirlap« megnyugtatósaúl jegyezzük ide, hogy az ág. ev. egyházközség ahány tagjával beszélünk, mind tiltakozott a Kistaludy-sziget megromlása ellen és, a maguk érdekében fekvőnek is a part-rendezést tartották! Ezek után várjuk a Gy. H. új »nyári levelét«, amelyben megint lebaráborozza önmagát, amiért ily izlésteleniséget feldicsérni képes volt. Egyébként csodáljuk, hogy oly főmunkatárs, mint Zoltán Vilmos, aki »Győr viránya« c. könyvében költői fénsséggel magasztalja a Kistaludy-sziget természeti szépségeit, egy ilyen vandal-akciót csak hallgatólag is pártol, és félénkségeért magára veszi az utódok lesújtó ítéletét. Még a költő is harcra esküdött a természet szépsége ellen...

A vendéglősök kartelle

— 30% áremelés. —

A győri nagyobb vendéglősök elhatározták, hogy a havi bérletet megszüntetik, s ehelyett 20% engedménnyel előfizetési könyvecskéket bocsájtanak ki. Ezután tehát az étkezést előre abonálni nem lehet, hanem előfizetési jegyeket kell vásárolni, amelyből 20%-ot engednek, s ezekkel az étlapon feltüntetett árakat kell fizetni. A 20% engedmény az itatra nem terjed ki. Ez új rendszer már holnap, szeptember 1-én életbe lép.

E változás a vendégekre nézve mintegy 30% árfölemelést jelent. Meri a bérlet havonként 48 korona volt (sőt kevesebb is). Ezért délre egy 20 fill.-es levest, 1 K-s pecsenyét és 40 fill.-es tésztát, vacsorára pedig 1 K és pecsenyét nyertek. Vagyis egy hónapban 78 korona értékét. Ezért most 20%, azaz 15 K 60 f levonásával, 62 K 40 ft kell fizetniük!

A különbség tehát e két helyzet között 14 korona 40 fillér, ami 30% áremelésnek felel meg!

Pártatlanságunk követeli, hogy a vendéglősök érveit is közreadjuk. Mindenekelőtt a drágaságról panaszkodnak, hogy a mai piaci árak mellett a régi étkezést nem szolgáltatják. De meg szerintük a vendég sem károsodik. Mert tetszés szerint étkezhet; ha ét-